

Samtlige kommuner

Sagsnr.
2015-2979

Budgetlægningen for 2016

Doknr.
254504

Dato
13-07-2015

Til brug for budgetlægningen for 2016 udmeldes hermed det statsgaranterede udskrivningsgrundlag samt tilskud og udligning for 2016. Udmeldingen er betinget af, at Folketinget efterfølgende vedtager de af regeringen fremsatte lovforslag om udmøntning af aftale om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet, jf. nedenfor. Endvidere beskrives i dette brev forskellige forhold vedrørende ansøgning om lån og særtilskud mv. for 2016.

Frister for ansøgninger om lån og særtilskud fremgår af oversigten på side 4. Ansøgninger vedrørende særtilskud sendes ved mail til oim.dk til de relevante postkasser som nævnt på side 4, mens ansøgninger til øvrige lånepuljer indtastes via indtast.dk.

1. Udmeldingen er betinget af Folketingets efterfølgende vedtagelse af lovforslag om udmøntning af aftale om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet

Venstre, Socialdemokraterne, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre og Det Konservative Folkeparti indgik den 2. februar 2015 aftale om reform af refusionssystemet og tilpasninger i udligningssystemet.

Som opfølgning på aftalen blev der den 8. april 2015 fremsat lovforslag om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne, der vedrører det nye refusionssystem på beskæftigelsesområdet og den 25. marts 2015 fremsat lovforslag om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne, der vedrører tilpasninger i udligningssystemet som følge af omlægning af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet. De to lovforslag blev ikke endeligt vedtaget før udskrivelsen af valget til Folketinget den 27. maj 2015.

Regeringen har den 3. juli 2015 genfremsat de to lovforslag, dvs. lovforslag L 4, FT 2014-2015 (2. samling) om kommunernes finansiering af visse offentlige ydelser udbetalt af kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasser (lovforslag om et nyt refusionssystem), og lovforslag nr. L 1, FT 2014-2015 (2. samling) om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommunerne (tilpasninger i ud-

ligningssystemet som følge af omlægning af refusionssystemet på beskæftigelsesområdet).

Der er ved fastsættelsen af statens generelle tilskud og statens beskæftigelsestilskud til kommunerne, jf. aktstykke nr. 147 af 6. juli 2015, forudsat, at disse to lovforslag, vil blive vedtaget af Folketinget primo september måned. I udmeldingen af generelle tilskud og beskæftigelsestilskud for 2016 er herved lagt til grund, at disse lovforslag vedtages efterfølgende af Folketinget.

Af statens samlede bloktilskud til kommunerne for 2016 på 65.597,5 mio.kr. er således 4.641,4 mio. kr. betinget af Folketingets efterfølgende vedtagelse af disse lovforslag. Ligeledes er 1.141,5 mio. kr. af statens samlede beskæftigelsestilskud til kommunerne på 11.876,5 mio. kr. for 2016 betinget af vedtagelsen af lovforslagene.

Ved udmeldingen af generelle tilskud og beskæftigelsestilskud er der endvidere indarbejdet de foreslåede udligningsændringer, dvs. tilpasninger i udligningssystemet med et øget udligningsniveau og med den forudsatte overgangsordning i form af en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners tab og gevinster over en vis størrelse.

Nærmere bestemt er der i lovforslaget om ændring af lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner foreslået følgende initiale tilpasninger i udligningssystemet, som forudsættes vedtaget:

- En forhøjelse af det generelle udligningsniveau i landsudligningen fra 58 til 61 pct.
- En opjustering af grænsen for overudligning. Denne procent forhøjes fra 92 til 93 pct.
- En forstærket udligning for kommuner med højt strukturelt underskud, således at grænsen for tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud nedsættes fra 100 til 95 pct. af landsgennemsnittet.

Endvidere er foreslået etableret en midlertidig kompensationsordning, der begrænser de enkelte kommuners beregnede tab/gevinster til henholdsvis 0,1 pct. og 0,2 pct. af beskatningsgrundlaget i 2016 og 2017 samt et loft, som yderligere begrænser de absolutte gevinster og tab til 10 mio.kr. i 2016 og til 20 mio. kr. i 2017. Endvidere kan vanskeligt stillede kommuner med tab på refusionsomlægningen efter overgangsordninger ansøge om midler fra særtilskudspuljen, jf. udligningslovens § 16.

Den betingede udmelding af tilskud og udligning til kommunerne indebærer, at der i tilfælde af en manglende vedtagelse af de to lovforslag skal ske en ny udmelding af generelle tilskud og beskæftigelsestilskud til kommunerne, hvori vil indgå en ny udmelding af tilskuds- og udligningsbeløb, herunder beskæftigelsestilskud, efter de gældende regler og uden overgangsordningen vedrørende refusionsomlægningen.

Social- og Indenrigsministeriet vil umiddelbart efter vedtagelsen af lovforslagene orientere kommunerne om de afledte ændringer i budget- og regnskabssystemet for kommuner.

Fra medio juli 2015 vil kommunerne kunne finde et udkast til orientingsskrivelsen inkl. rettelsessider på <https://hoeringsportalen.dk/> . I tilfælde af en manglende vedtagelse af de to lovforslag, vil de foreslåede ændringer bortfalde.

2. Statsgaranteret udskrivningsgrundlag og tilskud og udligning

Der fremsendes:

1. "Kommunal udligning og generelle tilskud for 2016". I tilskudsbogen gives en generel beskrivelse af det kommunale tilskuds- og udligningssystem med beskæftigelsestilskud og andre tilskudsordninger. Der gives endvidere en mere teknisk beskrivelse med regneeksempler mm. I bogens tabeldel er i samletabel 1, 2 og 3 vist tilskudsopgørelsen for 2016 og i efterfølgende tabeller grundlaget for tilskudsopgørelsen, herunder de garanterede tilskuds- og udligningsbeløb. I tabeldelen indgår herudover midtvejsreguleringen af statstilskuddet for 2015. Endelig indeholder tilskudsbogens bilagsdel lovgrundlaget mv. for kommunal indkomstskat og tilskud og udligning.

Det skal bemærkes, at tilskudsbogen for 2016 sendes pr. mail og offentliggøres på ministeriets hjemmeside. Der udsendes ikke efterfølgende en trykt udgave af tilskudsbogen.

Kommuner, der vælger at budgettere med eget skøn for udskrivningsgrundlag og folketal, skal foretage en selvbudgettering af de dele af tilskuds- og udligningssystemet, hvor beskatningsgrundlaget og folketallet indgår i opgørelsen. I tilskudsbogen er nærmere redegjort for valget mellem selvbudgettering og statsgaranti.

2. Tabel over det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for kommuneskat og kirkeskat for 2016.
3. Regneark med tilskud og udligning for 2016. Kommunen skal for at få vist en oversigt over de statsgaranterede tilskuds- og udligningsbeløb for kommunen samt de øvrige dele af tilskuds- og udligningssystemet indtaste eget kommunenummer. Regnearket anvendes endvidere til beregning af selvbudgettering. De afgiftspligtige grundværdier vedr. produktionsjord og øvrige ejendomme indtastes hver for sig.

3. Frister for ansøgninger om lån og særtilskud

Oversigt over tidsfrister ved ansøgninger		
10. august 2015	Frist for ansøgning om særtilskud efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner	Ansøgning sendes til 16ansogninger@oim.dk
10. august 2015	Frist for ansøgning om særtilskud efter § 19 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hovedstadsområdet	Ansøgning sendes til 19ansogninger@oim.dk
10. august 2015	Frist for ansøgning om særtilskud efter § 17 til kommuner med høj andel af borgere med sociale problemer	Ansøgning sendes til 17ansogninger@oim.dk
10. august 2015	Frist for ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse for 2016.	Ansøgning via www.indtast.dk *)
3. september 2015	Frist for ansøgning om fritagelse for individuel sanktion ved skatteforhøjelser	Ansøgning sendes til skatansogninger@oim.dk
4. februar 2016	Frist for ansøgning om overførsel af lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse til 2016 fra tidligere år – i helt særlige tilfælde.	Ansøgning sendes til ko-mok@oim.dk
4. februar 2016	Frist for ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse fra lånepuljen til opbygning af nye højt specialiserede tilbud på socialområdet eller ændring af eksisterende tilbud og lånepuljen til likviditetsbelastning ved afvikling af brugen af kommunale bygninger i yderområder.	Ansøgning via www.indtast.dk *)

*) Der forventes åbnet for indtastning på indtast.dk i uge 30. Nærmere oplysninger vil fremgå på indtast.dk.

Særligt vedrørende ansøgning om overførsel af lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse til 2016 fra tidligere år bemærkes, at lånebekendtgørelsen er ændret, så lånedispensationer til konkrete anlægsaktiviteter automatisk kan overføres til ét efterfølgende år, hvis de konkrete projekter er igangsat - helt eller delvist - ved bindende anlægskontrakt i 2015, jf. lånebekendtgørelsens § 16, stk. 3, samt det tidligere Økonomi- og Indenrigsministeriums orientingsskrivelse af 27. januar 2014 om ny lånebekendtgørelse.

Ved indsendelsen af ansøgninger ved mail modtages en kvittering. Hvis en sådan ikke er modtaget senest 24 timer efter afsendelse, bedes kommunen kontakte ministeriet. Ansøgninger *skal* sendes i word-format.

Internetansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse fra lånepuljerne for 2016 skal indtastes via <https://www.indtast.dk> (bemærk [https](https://www.indtast.dk), som indikerer, at der er tale om en sikker internet-side).

Ved ansøgning skal brugernavne og kodeord anvendes. Når brugernavn (ansog***) og kodeord (7 tal) er indtastet trykkes "Logon". Navn på ansøgningskema fremgår nedenfor ved gennemgang af de enkelte lånepuljer for 2016.

Brugernavn og kodeord kan rekvireres ved at kontakte ministeriets kommunaløkonomiske sekretariat ved mail til: komok@oim.dk eller på telefon 7228 2556 / 7228 2564. Det samme brugernavn og kodeord skal anvendes til alle ansøgninger om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse for 2016.

De indtastede oplysninger gemmes i ministeriets database, når der trykkes 'Send'. Efterfølgende ændringer i ansøgningen kan løbende ses og gemmes ved at trykke 'Send'. Ved evt. ønske om et print af det indtastede kan med fordel trykkes 'Vis' før udprint.

Den endelige indtastning/ansøgning godkendes ved at trykke 'Godkend', hvorefter det indtastede ansøgningskema vises i en udskrivningsvenlig udgave *med dato- og underskriftslinje nederst*.

Denne udgave kan herefter udskrives og underskrives med dato som intern kvittering og dokumentation for ministeriets modtagelse af ansøgningen. Eventuelle *nødvendige* bilag kan sendes til komok@oim.dk med henvisning til kommunens konkrete ansøgning.

Kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet fremgår af oversigten sidst i brevet.

4. Lånepuljer for 2016

For 2016 er der afsat følgende lånepuljer:

- 600 mio. kr. målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgernære områder)
- 200 mio. kr. til investeringer med et effektiviseringspotentiale.
- 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.
- 200 mio. kr. på det ordinære anlægsområde til øvrige anlægsaktiviteter.

Ansøgningsfrist

Ansøgninger om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse fra lånepuljerne skal være indtastet via www.indtast.dk senest mandag den 10. august 2015. Det forudsættes, at ansøgningen indeholder de nødvendige oplysninger til brug for sagsbehandlingen. Ministeriet bestræber sig på at besvare kommunernes ansøgning senest ved udgangen af august 2015.

Ansøgninger modtaget efter ansøgningsfristen kan ikke påregnes at komme i betragtning ved fordeling af lånepuljerne før budgetvedtagelsen for 2016.

En evt. mindre restlånepulje fra uddelingen i august og ikke anvendte eller returnerede lånedispensationer for 2015 og 2016, som kommuner giver ministeriet oplysning om i god tid inden for de pågældende år, kan blive fordelt senere.

4.1. Lånedispensation for 2016 til investeringer målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgernære områder)

Der afsættes en lånepulje for 2016 på 600 mio. kr., som primært er målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer (eksempelvis på borgernære områder). Lånepuljen er fortrinsvis tiltænkt kommuner med et indbyggertal under gennemsnittet, som, uagtet en aktuel god likviditet, kan have særlige udfordringer med at gennemføre større anlægsprojekter, når projektet set i forhold til kommunens indbyggermæssige størrelse er af et beløbsmæssigt betydeligt omfang.

Med investeringer på borgernære områder forstås udgifter til anlæg på følgende fire områder, hvor anlægsudgifterne efter det kommunale budget- og regnskabssystem konteres på følgende funktionsnumre eller hovedkonti:

Borgernære områder	Hovedkonto eller funktion	Kommunale anlægsudgifter, der berører følgende områder og funktionsnavn(e)
Ældreområdet	0.25.18	Servicearealer (opgøres netto for gruppering 002 og 003).
Undervisning og kultur	3	Folkeskolen, ungdomsuddannelser, folkebiblioteker, kulturel virksomhed, folkeoplysning og fritidsaktiviteter samt regional udvikling vedr. uddannelse.
Sundhedsområdet	4	Det kommunale sundhedsområde.
Sociale opgaver og beskæftigelse	5 6.45.53	Kommunens sociale opgaver, dagtilbud m.v. og beskæftigelsesindsats, herunder jobcentre.

Ved ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse via www.indtast.dk skal indtastes følgende oplysninger:

- Projekt navn(e) og kortfattet beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter med angivelse af hvorvidt de falder inden for det borgernære område, herunder om projekternes enkeltvise anlægsudgifter i 2016 i hele 1.000 kr.
- Eventuel årlig driftsbesparelse i hele 1.000 kr. opgjort for hvert projekt.
- Forventede samlede anlægsudgifter i 2016 på de enkelte borgernære områder i hele 1.000 kr.
- Andel af evt. tidligere meddelt(e) eller overført(e) lånedispensation(er) - til *samme* anlægsudgift(er), der søges om låneadgang til for 2016.
- Maksimalt lånebeløb for 2016, dvs. summen af oplyste anlægsudgifter fratrukket evt. tidligere meddelt(e) lånedispensation(er) - til *samme* anlægsudgifter(er), der søges om låneadgang til for 2016.
- Kommunens ansøgte lånebeløb for 2016 i alt til anlægsudgifter, såfremt kommunen ønsker at søge et mindre lånebeløb end det maksimale lånebeløb.
- Evt. bemærkninger til ansøgningen.
- Aktuel likviditet i hele 1.000 kr. opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 2. kvartal 2015.

- Forventet likviditet ved udgangen af 2016 uden de enkelte projekters gennemførelse.
- Kontaktoplysninger til kommunal(e) sagsbehandler(e).

Navn på ansøgningsskema på www.indtast.dk er LånBorg.nær_2016.

4.2. Lånedispensation for 2016 til investeringer med et effektiviseringspotentiale

Der afsættes en lånepulje for 2016 på 200 mio. kr. til investeringer med et effektiviseringspotentiale.

Ved ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse skal kommunen oplyse om anlægsinvesteringens forventede driftsbesparelsespotentiale. Det årlige driftsbesparelsespotentiale skal vurderes og anskueliggøres af kommunen, jf. nedenstående.

Ved ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse via www.indtast.dk skal indtastes følgende oplysninger:

- Projekt navn(e) og kortfattet beskrivelse af de enkelte anlægsinvesteringer:
  - A. Baggrund og formål med projektet,
  - B. Samlet forventet anlægsudgift til hele investeringen over evt. flere år i hele 1.000 kr.
  - C. Hvad frembringer/udløser besparelsen?
  - D. Årlig driftsbesparelse i hele 1.000 kr.
  - E. Anlægsudgift, der forventes afholdt i 2016 i hele 1.000 kr.
- Samlet forventet anlægsudgift til investeringen i hele 1.000 kr., jf. summen af punkt B.
- Samlet årlig driftsbesparelse i hele 1.000 kr., jf. summen i punkt D.
- Samlet forventet anlægsudgift i 2016 i hele 1.000 kr., jf. summen af punkt E.
- Andel af evt. tidligere meddelt(e) eller overført(e) lånedispensationer i hele 1.000 kr. til *samme* anlægsudgift(er), der søges om låneadgang til for 2016.
- Maksimalt lånebeløb for 2016, dvs. summen af oplyste anlægsudgifter fratrukket evt. tidligere meddelt(e) og overført(e) lånedispensation(er) – til samme ovenstående anlægsudgift(er), der nu søges om låneadgang til for 2016.
- Kommunens ansøgte lånebeløb for 2016 til anlægsudgifter(er) med effektiviseringspotentiale.
- Ved ansøgning **kan** kommunen sende et kortfattet bilag (max én A4-side) til ko-mok@oim.dk med henvisning til internetansøgningen, jf. **punkt C og D**, hvori driftsbesparelsespotentialet nærmere beskrives af kommunen, herunder med relevant beregning af det årlige driftsbesparelsespotentiale set i forhold til anlægsinvesteringens størrelse.
- Evt. bemærkninger til ansøgningen.
- Kontaktoplysninger til kommunal(e) sagsbehandler(e).

Navn på ansøgningsskema i www.indtast.dk er LånEffektiv_2016.

4.3. Lånedispensation for 2016 til styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner

Der afsættes for 2016 en lånepulje på 500 mio. kr. med henblik på en styrkelse af likviditeten i vanskeligt stillede kommuner.

Lånedispensationen kan udelukkende anvendes i 2016 og vil i henhold til praksis blive meddelt med en maksimal løbetid på 10 år og uden mulighed for afdragsfrihed.

Ved ansøgning om lånedispensation via www.indtast.dk skal indtastes følgende oplysninger:

- Aktuell likviditet i hele 1.000 kr. opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 2. kvartal 2015.
- Forventet kommunal likviditet i hele 1.000 kr. opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 2015 uden lånedispensation.
- Forventet kommunal likviditet i hele 1.000 kr. opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 2016 uden lånedispensation.
- Ansøgt lånebeløb for 2016 i hele 1.000 kr.
- Evt. bemærkninger til ansøgningen og kommunens likviditet, herunder evt. prognose for likviditetsudviklingen i 2015-2016 uden lånedispensation.
- Kontaktoplysninger til kommunal(e) sagsbehandler(e).

Navn på ansøgningskema på www.indtast.dk er LånLavLikv_2016.

4.4. Lånedispensation for 2016 på det ordinære anlægsområde

Lånepuljen for 2016 på det ordinære anlægsområde udgør 200 mio. kr.

Lånepuljen kan anvendes til øvrige anlægsaktiviteter vedrørende bl.a. veje og administration m.v.

Ved ansøgning om lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse via www.indtast.dk skal indtastes følgende oplysninger:

- Projekt(e) og kortfattet beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter på det ordinære anlægsområde, herunder om projekternes enkeltvise anlægsudgifter i 2016 i hele 1.000 kr.
- Forventede samlede anlægsudgifter i 2016 til de ansøgte anlægsprojekter i hele 1.000 kr.
- Andel af evt. tidligere meddelt(e) eller overført(e) lånedispensation(er) i hele 1.000 kr. til *samme* anlægsudgift(er), der søges om låneadgang til for 2016.
- Maksimalt lånebeløb for 2016, dvs. summen af oplyste anlægsudgifter fratrukket evt. tidligere meddelt(e) og overført(e) lånedispensation(er) til *samme* anlægsudgift(er), der søges om låneadgang til for 2016.
- Kommunens ansøgte lånebeløb for 2016 i alt til anlægsprojekter, såfremt kommunen ønsker at søge et mindre lånebeløb end det maksimale lånebeløb.
- Evt. bemærkninger til ansøgningen.
- Aktuell likviditet i hele 1.000 kr. opgjort efter kassekreditreglen ved udgangen af 2. kvartal 2015.
- Kontaktoplysninger til kommunal(e) sagsbehandler(e).

Navn på ansøgningskema i www.indtast.dk er LånOrdinær_2016.

4.5. Automatisk adgang til overførsel af lånetilsagn til 2016 i visse tilfælde

Ved overførsel af lånedispensation og/eller deponeringsfritagelse til 2016 fra tidligere år bemærkes, at lånedispensationer til konkrete anlægsaktiviteter automatisk kan overføres til ét efterfølgende år, hvis de konkrete projekter er igangsat - helt eller delvist - ved bindende anlægskontrakt i 2015, jf. lånebekendtgørelsens § 16, stk. 3. samt det tidligere Økonomi- og Indenrigsministeriums orienteringsskrivelse af 27. januar 2014 om ny lånebekendtgørelse.

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at ministeriet har foretaget en opstramning af praksis for overførsel af lånedispensationer i tilfælde, der ikke er omfattet af den automatiske adgang til overførsel til ét efterfølgende år.

Overførsel af lånedispensationer mellem kalenderår i øvrige tilfælde kan derfor alene forventes imødekommet i helt særlige tilfælde. Genoverførsel af allerede overført låneadgang til anlægsaktiviteter kan som udgangspunkt ikke forventes, med mindre der foreligger helt særlige omstændigheder.

Endelig skal det bemærkes, at kommuner har automatisk adgang til - i det oprindelige anvendelsesår - at omprioritere lånedispensationer mellem anlægsaktiviteter inden for en lånepuljes formål, jf. lånebekendtgørelsens § 16, stk. 4, hvilket indebærer, at kommunen ikke længere skal søge ministeriet om dispensation i disse sager.

5. Statstilskuddet for 2016

Statstilskuddet for 2016 er ved aktstykke 147 af 6. juli 2015 fastsat til **65,6** mia. kr. En del af det samlede bloktilskud går til finansiering af landsudligningen og udligningstilskuddet til kommuner med højt strukturelt underskud. Hertil finansieres visse særlige ordninger vedtaget i forbindelse med lov nr. 582 af 18. juni 2012 af statstilskuddet for 2015. Den resterende del fordeles til kommunerne i forhold til deres indbyggertal, jf. følgende tabel

Fordeling af statstilskud 2016. Foreløbig tilskuds- og udligningsopgørelse for 2016

	Mio. kr.
Bloktilskudspulje ifølge Finansudvalgets aktstykke Akt 147 af 6. juli 2015	65.597,5
Tilskud vedr. landsudligningen	-51.952,4
Tilskud til kommuner med højt strukturelt underskud	-5.808,4
Regulering vedr. tilskud til kommuner med høj andel af borgere med sociale problemer, jf. L 582 af 18. juni 2012.	-293,7
Regulering vedr. tilskud til kommuner, som gennemførte en skattenedsættelse for 2013, jf. L 582 af 18. juni 2012.	-40,7
Statstilskud i alt fordelt efter indbyggertal	7.502,3
Heraf betinget bloktilskud vedr. serviceudgifter	3.000,0

Anm.: Afrunding kan medføre, at totalen ikke svarer til den anførte sum.

6. Kvalitetsfond

I 2016 udmøntes 2 mia. kr. fra kvalitetsfonden til kommunerne til et løft af de fysiske rammer i folkeskolen, daginstitutioner og på ældreområdet. Kvalitetsfondsmidlerne vil blive fordelt som en del af bloktilskuddet.

Der er endvidere afsat en lånepulje på 600 mio. kr. målrettet små kommuner med behov for større strukturelle investeringer, jf. afsnit 4.1.

7. Særlige tilskudsordninger og særtilskud

7.1. Det kommunale beskæftigelsestilskud

Der ydes årligt et beskæftigelsestilskud til kommunerne.

Reglerne om beskæftigelsestilskuddets sammensætning findes i § 23 a og b i lov om kommunal udligning og generelle tilskud.

Selve beskæftigelsestilskuddet består af et grundtilskud og et merudgiftsbehov. Det samlede beskæftigelsestilskud for kommunerne under ét svarer til de samlede forventede kommunale nettoudgifter til forsikrede ledige i året.

Der foretages tre reguleringer af beskæftigelsestilskuddet. Tilskuddet opgøres og udmeldes først foreløbigt året før tilskudsåret. I tilskudsåret midtvejsreguleres tilskuddet, således at det i højere grad svarer til kommunernes forventede udgifter. Endelig efterreguleres tilskuddet i året efter tilskudsåret på baggrund af en opgørelse af de faktiske kommunale udgifter omfattet af beskæftigelsestilskuddet for hele landet på grundlag af de kommunale regnskaber. Hertil kommer et særligt tilskud for kommuner med en særlig stor negativ udvikling i ledigheden. Dette tilskud afregnes samtidigt med midtvejsreguleringen og efterreguleres ikke.

Efter de generelle regler beregnes grundtilskuddet én gang for alle ved udmeldingen af foreløbigt tilskud i året inden tilskudsåret, således at midtvejs- og efterregulering alene omfatter merudgiftsbehovet.

I det foreløbige beskæftigelsestilskud for 2016 udgøres grundtilskuddet af den enkelte kommunes samlede beskæftigelsestilskud for 2014 korrigeret for ændringer i love og regler på de områder, der er omfattet af beskæftigelsestilskuddet, samt for den kommunale pris- og lønudvikling. Merudgiftsbehovet i den foreløbige opgørelse udgør forskellen mellem grundtilskuddet for 2016 og de skønnede udgifter for 2016. Fordelingen af merudgiftsbehovet baseres på bruttoledigheden for dagpengemodtagere (ledige, aktiverede og modtagere af uddannelsesydelse) opgjort i fuldtidspersoner i året to år før tilskudsåret.

Følgende reguleringer vedr. beskæftigelsestilskud indgår i denne udmelding:

- Efterreguleringen af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2014
- Midtvejsreguleringen og særlig tilskudsordning i forbindelse med opgørelsen af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2015.
- Opgørelsen af det foreløbige kommunale beskæftigelsestilskud for 2016.

De nærmere regler herfor findes i bekendtgørelse om efterregulering af det kommunale beskæftigelsestilskud for 2014, midtvejsregulering af det kommunale beskæftigel-

sestilskud samt opgørelsen af den særlige tilskudsordning for 2015 og opgørelsen af det foreløbige kommunale beskæftigelsestilskud for 2016.

Efterregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2014

Efterreguleringen af beskæftigelsestilskuddet for 2014 udgør forskellen mellem en fornyet beregning af beskæftigelsestilskuddet for 2014 og det oprindeligt beregnede beskæftigelsestilskud for 2014 korrigeret for midtvejsreguleringen.

Merudgiftsbehovet opgøres for den enkelte landsdel som de kommunale nettoudgifter omfattende af beskæftigelsestilskuddet i 2014 for kommunerne inden for landsdelen fratrukket de samme kommuners samlede grundtilskud, som beregnet ved midtvejsreguleringen. Inden for landsdelen fordeles merudgiftsbehovet på kommunerne i forhold til den enkelte kommunes andel af bruttoledigheden for dagpengemodtagere (ledige, aktiverede og modtagere af uddannelsesyndelse) opgjort som fuldtidspersoner i 2012. Efterreguleringen afregnes i oktober, november og december 2015.

Midtvejsregulering af beskæftigelsestilskuddet for 2015

Midtvejsreguleringen af merudgiftsbehovet for 2015 opgøres som forskellen mellem en fornyet beregning af merudgiftsbehovet for 2015 og det oprindeligt beregnede merudgiftsbehov for 2015.

Merudgiftsbehovet for hele landet opgøres som de skønnede kommunale nettoudgifter omfattende af beskæftigelsestilskuddet i 2015 fratrukket grundtilskuddet. Merudgiftsbehovet fordeles på kommunerne i forhold til bruttoledigheden for dagpengemodtagere (ledige og aktiverede samt modtagere af uddannelsesyndelse) opgjort i fuldtidspersoner i 2013. Afregningen finder sted i de tre sidste måneder af 2015.

Særlig tilskudsordning (forsikringsordning)

Der ydes et særligt tilskud til kommuner, hvor udviklingen i bruttoledigheden for dagpengemodtagere og modtagere af midlertidig arbejdsmarkedsydelse (ledige og aktiverede) i perioden 1. kvartal 2014 til 1. kvartal 2015 ligger mere end 5 procentpoint over udviklingen i landsdelen som helhed.

For disse kommuner beregnes tilskuddet som et af beskæftigelsesministeren fastlagt beløb pr. bruttoledig ganget med det antal ledige, hvormed udviklingen i ledigheden i kommunen overstiger udviklingen i landsdelen, tillagt 5 procentpoint og fratrukket 0,01 pct. af kommunens budgetterede beskatningsgrundlag for tilskudsåret. Afregningen finder sted i de tre sidste måneder af 2015.

Det foreløbige beskæftigelsestilskud for 2016

I denne udmelding består beskæftigelsestilskuddet for 2016 af:

- Et grundtilskud, som udgør den enkelte kommunes endelige beskæftigelsestilskud for 2014 korrigeret for ændringer i love og regler på beskæftigelsesområdet, samt den forventede kommunale pris- og lønudvikling
- Et merudgiftsbehov opgjort som forskellen mellem grundtilskuddet og de skønnede samlede kommunale udgifter for tilskudsåret. Merudgiftsbehovet er fordelt på kommunerne i forhold til bruttoledigheden for dagpengemodtagere (ledige og aktiverede) i 2014.

7.2. Tilskud efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner i hele landet

Tilskudsrammen er i henhold til aktstykke nr. 147 af 6. juli 2015 forhøjet ekstraordinært med 112,8 mio. kr. til i alt 300 mio. kr. i 2016. Af forhøjelsen reserveres 50 mio. kr. til særligt vanskeligt stillede kommuner, hvor refusionsomlægningen på beskæftigelsesområdet efter overgangsordninger indebærer en belastning af disse kommuners økonomiske situation.

Social- og Indenrigsministeriet vil i forbindelse med fordelingen af særtilskud efter § 16 angive de kriterier og hensyn, som der er blevet lagt til grund for fordelingen.

En ansøgning om tilskud fra puljen bør så fyldestgørende som muligt beskrive kommunens forventede økonomiske situation med fokus på, i hvilken henseende kommunen opfattes som vanskeligt stillet, eller på anden vis aktuelt står i en særlig vanskelig situation i 2016. Oplysninger om den forventede udvikling i udgifter til serviceområder og overførsler og den forventede likviditetsmæssige stilling bør indgå heri.

Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger vil der blive lagt vægt på bl.a.:

- Demografiske udfordringer
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer
- Særlig lav udvikling i enhedsudgifterne på kernevelfærdsområder (dagpennings-, folkeskole- og ældreområdet) samt anlæg

De ekstra midler samt restpuljen af den permanente pulje vil blive fordelt efter konkrete ansøgninger til vanskeligt stillede kommuner.

Ansøgningsfrist

Ansøgninger sendes ved mail til: 16ansogninger@oim.dk. Ansøgninger om tilskud, herunder ansøgninger om at indgå udviklingsaftaler, skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde senest den 10. august 2015, idet ministeriet vil bestræbe sig på at give svar på ansøgningerne med udgangen af august 2015. Det forudsættes i den forbindelse, at ansøgningen indeholder tilstrækkelige oplysninger og begrundelser til brug for behandlingen af ansøgningen. Ansøgningen må gerne af hensyn til overskueligheden opstilles skematisk efter hovedbegrundelser.

7.3. Tilskud efter § 19 til kommuner i hovedstadsområdet, der har særlige økonomiske vanskeligheder

I henhold til lov nr. 582 af 18. juni 2012 om justeringer i udligningssystemet er det samlede bidrag fra hovedstadskommunerne forhøjet fra 0,07 pct. af beskatningsgrundlaget i hovedstadsområdet til 0,08 pct. Heraf medgår de 0,03 pct. til finansiering af puljen efter § 17 til kommuner med høj andel af borgere med sociale problemer, jf. nedenfor. De resterende 0,05 pct. går til finansiering af særtilskudspuljen til kommuner i hovedstadsområdet med særlige økonomiske problemer.

Den samlede tilskudspulje efter § 19 på 0,05 procent af beskatningsgrundlaget for kommunerne i hovedstadsområdet udgør for 2016 i alt 210,4 mio. kr. Social- og Indenrigsministeriet vil i forbindelse med fordelingen af særtilskud efter § 19 angive de kriterier og hensyn, som der er blevet lagt til grund for fordelingen.

Som en del af aftalen af 19. maj 2005 om de økonomiske vilkår for sammenlægning af Farum og Værløse Kommuner, ydes Furesø Kommune et tilskud på 68,7 mio. kr. for 2016.

Den resterende pulje fordeles efter konkrete ansøgninger.

Ved vurderingen af kommunernes ansøgninger vil blive lagt vægt på bl.a.:

- Demografiske udfordringer.
- Aktuelle økonomiske udfordringer
- Vedvarende økonomiske udfordringer

En ansøgning om tilskud som særlig vanskeligt stillet kommune bør så fyldestgørende som muligt beskrive kommunens forventede økonomiske situation med fokus på, i hvilken henseende kommunen opfattes som vanskeligt stillet. Oplysninger om den forventede udvikling i udgifter til serviceområder og overførsler og den forventede likviditetsmæssige stilling bør indgå heri.

Ansøgningsfrist

Ansøgninger sendes ved mail til: 19ansogninger@oim.dk. Ansøgninger om tilskud skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde senest den 10. august 2015, idet ministeriet vil bestræbe sig på at give svar på ansøgningerne med udgangen af august 2015. Det forudsættes i den forbindelse, at ansøgningen indeholder tilstrækkelige oplysninger og begrundelser til brug for behandlingen af ansøgningen. Ansøgningen må gerne af hensyn til overskueligheden opstilles skematisk efter hovedbegrundelser.

7.4. Tilskud efter § 17 til kommuner, som i visse dele af kommunen har en høj andel af borgere med sociale problemer

Tilskudspuljen udgør i henhold til udligningsloven 419,9 mio. kr. i 2016. Puljen har som formål at styrke kommunernes økonomiske muligheder for at yde en særlig indsats over for sociale problemer i bestemte dele af kommunen, som har en overrepræsentation af borgere med sociale problemer. Det bemærkes, at muligheden for tilskud ikke er knyttet til gennemførelse af konkrete enkeltprojekter.

Kriterierne for overrepræsentation er andelen af borgere i visse dele af kommunen uden bolig, med psykisk sygdom, problemer med misbrug mv., lav indkomst, høj arbejdsløshed, mange på førtidspension og kriminalitetsproblemer.

Puljen kan søges af alle landets kommuner, hvor der forekommer denne type problemer i et større (og koncentreret) omfang. En ansøgning bør indeholde en beskrivelse af delområder i kommuner, hvor sociale problemer af den ovennævnte karakter er store samt en angivelse af, i hvilke sogne disse er beliggende. Kommunen bedes i den sammenhæng beskrive omfanget af de sociale problemer inden for det pågældende område. Endvidere bør kommunen så vidt muligt angive antallet af borgere samt omfanget af udlejningsboliger i det område typisk i de større byer, der er karakteriseret ved sociale problemer.

Desuden skal ansøgningen indeholde en beskrivelse af den indsats kommunen yder eller vil yde i områderne særligt med henblik på at afhjælpe de forskellige typer af problemer, som områderne er kendetegnet ved.

Social- og Indenrigsministeriet opgør - så vidt tilgængeligheden af statistik gør det muligt - kriterierne for overrepræsentation af borgere med sociale problemer på sogneniveau og som udgangspunkt for borgere i lejeboliger. Dette datagrundlag udgør sammen med kommunens ansøgning grundlaget for fordeling af tilskud. Kommunen kan i ansøgningen fremhæve, hvis der er særlige vilkår ift. anvendelsen af datagrundlag på sogneniveau.

Der forventes ikke afsat nogen restpulje i forbindelse med tilskudsfordelingen.

Ansøgningsfrist

Ansøgninger sendes ved mail til 17ansogninger@oim.dk. Ansøgningerne skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde senest den 10. august 2015, idet ministeriet vil bestræbe sig på at give svar på ansøgningerne senest med udgangen af august 2015.

7.5. Ramme på 200 mio. kr. til skatteforhøjelser

Det indgår i økonomiaftalen mellem regeringen og KL, at nogle kommuner skal have mulighed for at forhøje skatten inden for en ramme på 200 mio. kr. Ordningen indebærer, at kommunerne kan søge Social- og Indenrigsministeriet om fritagelse for en eventuel individuel sanktion som følge af en samlet kommunal skatteforhøjelse for 2016.

Der vil ved fordelingen af puljen blive lagt vægt på følgende forhold:

- *Driftsmæssig ubalance*, hvor den driftsmæssige balance defineres som forskellen mellem kommunens driftsudgifter på det skattefinansierede område og kommunens nettoindtægter fra skatter, tilskud, udligning og renter.
- *Udgiftspres fra demografiske forskydninger*, herunder særligt som følge af høj vækst i antal børn og/eller ældre.
- *Udgiftspres på overførselsområdet* som følge af udviklingen i udgifter til blandt andet førtidspension og kontanthjælp.
- *Udfordringer i forhold til den kommunale indtægtsside, herunder skatteindtægterne.*
- *Strukturel ubalance i kommunens økonomi i øvrigt.*

Det skal i den forbindelse bemærkes, at hvis der for 2016 sker en skatteforhøjelse for kommunerne under ét, vil der i medfør af gældende lov ske en modgående regulering af bloktilskuddet svarende til overskridelsen. De kommuner, der på forhånd har fået en andel af rammen for skatteforhøjelser, og som vedtager en skatteforhøjelse i overensstemmelse hermed, vil blive friholdt for en eventuel individuel modregning som følge af en samlet skatteforhøjelse.

Ansøgningsfrist

Ansøgninger sendes ved mail til: skatansogninger@oim.dk. Ansøgningerne skal være Social- og Indenrigsministeriet i hænde senest den 3. september 2015, idet ministeriet vil bestræbe sig på at give svar på ansøgningerne senest fredag den 18. september 2015.

7.6. Tilskud til skattenedsættelser i 2016

For at skabe plads til disse skatteforhøjelser inden for et uændret beskatningsniveau for kommunerne under ét forudsættes det, at andre kommuner sætter skatten ned

svarende til i alt 200 mio. kr. For 2016 etableres der en tilskudsordning til de kommuner, som for 2016 nedsætter skatten. Tilskudsrammen udgør 150 mio. kr. i 2016, 100 mio. kr. i 2017 og 2018 og 50 mio. kr. i 2019. Tilskuddet til den enkelte kommune kan højst udgøre 75 pct. af provenutabet i 2016, 50 pct. i 2017 og 2018 og 25 pct. i 2019. Tilskuddet beregnes med udgangspunkt i de nævnte procenter. Men hvis der gennemføres skattnedsættelser på mere end 200 mio. kr., reduceres tilskuddet for de kommuner, der har de absolut set største beregnede tilskud.

Provenutabet for den enkelte kommune opgøres som den samlede provenuændring for kommunen som følge af ændringer i udskrivningsprocenten, grundskyldpromillen og promillen for udskrivning af dækningsafgift af erhvervsejendomme. Provenutabet korrigeres for de ændringer i kommunens medfinansiering af det skrå skatteloft og kommunens overudligningsbeløb, som følger af skattnedsættelsen.

Hvis en af de omfattede kommuner i perioden 2017-2019 igen forhøjer skatten, vil tilskuddet til kommunen bortfalde. Kommunen vil heller ikke i en periode på 5 år være omfattet af den såkaldte "frit lejde" bestemmelse, som fritager kommuner, der tidligere har nedsat skatten, for eventuelle individuelle sanktioner i forbindelse med en skatte-stigning.

Der skal ikke ansøges om tilskud til skattnedsættelser. Tilskuddet fordeles på baggrund af de skattnedsættelser, der vedtages med budget 2016.

7.7. Tilskud til bedre normering og kvalitet i dagtilbud

I forlængelse af finansloven for 2012 er der afsat et tilskud til bedre normeringer og kvalitet i dagtilbud fra 2013 og frem. Tilskuddet, der i 2016 udgør 524,9 mio. kr., fordeles ud fra antallet af 0-5-årige børn i kommunerne. Tilskuddet er fordelt efter den enkelte kommunes andel af det skønnede antal 0-5-årige børn pr. 1. januar 2016.

7.8. Tilskud til omstilling af folkeskolen

I kommuneaftalen for 2014 indgik, at kommunernes bloktilskud løftes ekstraordinært med 300 mio. kr. i 2014, 600 mio. kr. i 2015 og 2016 samt 300 mio. kr. i 2017 i lyset af de omstillingsudfordringer, som kommunerne står over for lokalt på folkeskoleområdet, hvor det ekstraordinære løft af bloktilskuddet fordeles på baggrund af objektive kriterier for kommuner med økonomiske udfordringer.

Tilskudspuljen for 2016 på 600 mio. kr. er fordelt til kommuner, der har et beskatingsgrundlag pr. indbygger under landsgennemsnit efter følgende kriterier:

- 1) 225 mio. kr. fordeles til kommuner efter kriterier for et relativt lavt potentiale for øget brug af lærerpersonale til undervisning, men også et højt behov for øget antal undervisningstimer,
- 2) 225 mio. kr. fordeles til kommuner med et vanskeligere udgangspunkt for en effektiv skolestruktur på grund af lav befolkningstæthed samt
- 3) 150 mio. kr. til kommuner med et relativt lavt potentiale for frigørelse af midler ved reduceret pasningsbehov i SFO, fritidshjem og klubtilbud.

Tilskuddene er fordelt efter antal folkeskoleelever i de kommuner, der opfylder kriterierne.

7.9. Ekstraordinært finansieringstilskud

Det indgår i aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2016, at der i 2016 ydes et ekstraordinært finansieringstilskud på 3.500 mio. kr.

Tilskuddet fordeles på følgende måde:

- 1,5 mia. kr. fordeles som grundtilskud til alle kommuner fordelt efter indbyggertal.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et strukturelt underskud pr. indbygger over landsgennemsnittet.
- 1 mia. kr. fordeles efter indbyggertal til kommuner med et beskatningsgrundlag (statsgarantien) under 170.000 kr. pr. indbygger.

Fordelingen af tilskuddet indgår i nærværende tilskudsudmelding.

7.10. Tilskud vedr. flygtninge

Regeringen og KL er enige om at udmønte 125 mio. kr. til investeringer i kommunerne i forbindelse med modtagelse og integration som følge af et ekstraordinært antal flygtninge og familiesammenførte i kommunerne. Der ydes endvidere et ekstraordinært integrationstilskud på 200 mio. kr. i 2016 til at håndtere det ekstraordinært høje antal flygtninge.

Fordelingen af disse tilskud indgår ikke i nærværende tilskudsudmelding, men vil blive udmeldt senere.

8. Grundbidrag på udviklingsområdet

Med hensyn til kommunernes udviklingsbidrag er dette for 2007 fastsat ved lov til 110 kr. For 2016 vil pris- og lønregulering indebære, at udgangspunktet for regionernes bidragsfastsættelse vil være et grundbidrag på 129 kr. på udviklingsområdet. Reguleringen er fastsat på basis af et skøn for den regionale pris- og lønudvikling fra 2015-2016 på 1,3 pct. inklusive medicin. Til fastsættelse af det samlede udviklingsbidrag fra kommunen til regionen anvendes Social- og Indenrigsministeriets skøn på kommunens folketal pr. 1. januar 2016, der fremgår af tilskudsbogens tabel 15.

Reglerne om fastsættelsen af udviklingsbidrag fra kommunerne fremgår af §§ 7-12 i lov om regionernes finansiering og de nærmere regler om afregningen af bidraget for 2016 er fastsat i bekendtgørelse om opgørelse og afregning af tilskud og bidrag til regioner for 2016. Efter reglerne i bekendtgørelsen indberetter regionerne størrelsen af udviklingsbidrag til Social- og Indenrigsministeriet, som afregner tilskuddene fra kommunerne til regionerne med 1/12 hver måned i tilskudsåret.

9. Kommunernes medfinansiering vedr. det skrå skatteloft for 2016

Ordnningen med kommunernes medfinansiering af det skrå skatteloft betyder for 2016, at kommuner bliver omfattet af ordningen, hvis følgende to betingelser er opfyldt:

- Kommunens udskrivningsprocent er højere end i 2007, og
- Kommunens udskrivningsprocent er højere end 24,87. Det bemærkes, at procenten er opgjort ud fra de gældende regler. Eventuelle efterfølgende ændringer af de statslige skattesatser for 2016 vil kunne påvirke den angivne procentsats.

En eventuel medfinansiering vil indgå ved midtvejsreguleringen for 2016. Beregningen af nedslaget foretages ud fra de forskudsregistrerede indkomster for topskatten for 2016 - som opgjort af SKAT.

Med venlig hilsen
Dorte Lemmich Madsen

Oversigt over kontaktpersoner i Social- og Indenrigsministeriet

Emne	Kontaktperson	Tlf.	e-mail
Lånepuljer samt låne- og deponeringsregler	Nicolai Pallisborg	72 28 25 81	npa@oim.dk
Statsgaranti, tilskud og udligning	Nils Majaard Jensen	72 28 25 77	nmj@oim.dk
	Bjarne Simonsen	72 28 25 53	bs@oim.dk
Beskæftigelsestilskud	Ditte Løvenborg	72 28 25 83	dlp@oim.dk
Særtilskud efter § 16 til særligt vanskeligt stillede kommuner	Marianne Husmer Vang	72 28 25 70	mav@oim.dk
Særtilskud efter § 19 til kommuner i hovedstadsområdet	Marianne Husmer Vang	72 28 25 70	mav@oim.dk
Særtilskud efter § 17 til kommuner med høj andel af borgere med sociale problemer	Ditte Løvenborg	72 28 25 83	dlp@oim.dk
Fritagelse for individuel sanktion ved skatteforhøjelser	Nils Majaard Jensen	72 28 25 77	nmj@oim.dk